

[Lars M. Olsen.]

den placering, som truede de kulturelle værdier, uden hvis eksistens vort demokratiske samfund ikke kan fungere tilfredsstillende. I øvrigt må det forventes — man har da i hvert fald lov til at udtrykke forhåbningen derom — at det kulturelle behov vil øges i takt med den stadige udvidelse af fritid og ferier, og her kan og må samfundet yde en indsats og skabe et klima, hvor kunsten og kulturen får gode vækstmuligheder. Når vi taler om velfærdsstaten, tænker vi almindeligvis, tror jeg da, på social og økonomisk velfærd, men kulturel velfærd må i lige så høj grad som enhver anden form for velfærd være et mål.

Må jeg for begge de fremsatte lovforslags vedkommende komplimentere den højtærede minister. Han har efter mit skøn stort set haft evne til at dele sol og vind lige ved at tage rimelige hensyn til begge sider. Der findes dog — lad mig bare sige det i starten — efter mit skøn adskillige skønhedsfejl, som jeg lidt senere vil tillade mig at vende tilbage til. Nu får vi håbe, at også det øvrige samfunds interesser tilgødeses. Her føler jeg mig måske knap så sikker, og af den højtærede minister fremsættelsestale forstår jeg, at han især på et ganske bestemt område også har visse betænkeligheder. De udvidede rettigheder og de nye tilkommende, som den udøvende kunstner får ved lovens gennemførelse, skulle meget nødig have egentlige skadevoldende virkninger til følge, men selvfølgelig bør vi i hvert fald ikke regne med, at den nye beskyttelseslovgivning kan gennemføres gratis.

På visse områder og især dem, der nu for første gang drages ind under lovens bestemmelser, vil der kræves ændringer i budgettering, planlægning og kalkulationer på en række områder.

Jeg har bemærket, at artister ikke opnår de samme rettigheder som andre udøvende kunstnere, hvis musikalske, sanglige eller dramatiske ydelser beskyttes mod gengivelse i radio eller fjernsyn. En tilsvarende beskyttelse skal ifølge lovforslaget, og især dets bemærkninger, ikke finde sted for artisternes vedkommende. Jeg er interesseret i at få oplyst begrundelsen for, at denne gruppe af medborgere skal falde uden for denne lovgivning.

At en beskyttelse af det store område, der kaldes brugskunst i videste forstand, er påkrævet, understreges måske bedst af den retsafgørelse, der for nylig fandt sted omkring plagiatet af den såkaldte Wegnerstol.

Lovforslaget er opdelt i en række kapitler, og jeg skal gøre nogle bemærkninger til dem, jeg finder mest væsentlige. Kapitlerne omfatter grupper som ophavsrettens genstand og indhold, indskrænkninger i ophavsretten, ophavsrettens overgang til andre og dens gyldighedstid.

Det første kapitel, nemlig ophavsrettens genstand og indhold, dækker et meget stort område og er vidt forskellig i art og karakter. Det mest fremtrædende og det, man vel først og fremmest tænker på, når man taler om ophavsret, omhandler de skønlitterære og de beskrivende fremstillinger; ved beskrivende fremstillinger tænker man især på den såkaldte faglitteratur. Desuden omfattes musikværker, sceneværker, dramatiske værker og kombinationen af dramatiske og musikalske værker, sådan som vi kender det fra operaer, operetter, revyer o. lign., af beskyttelsen. Endvidere beskyttes filmværker; alle egentlige film er ophavsretligt beskyttede. Billedkunsten udgør også et meget stort område, omfattende malerier, tegninger, raderinger, litografier, træsnit og andre former for grafiske gengivelser samt skulpturer af enhver art. Der ydes også beskyttelse for kunstneriske frembringelser; hvor der anvendes andre særlige former for arbejdsmateriale; jeg tænker her på sten, der kan danne smukke mosaikker, farvet glas til glasmalerier; også tekstiler tænker man på. Med hensyn til de arkitektoniske værker gør man efter mit skøn en væsentlig indskrænkning, idet man siger, at lovforslagets regler kun omfatter sådanne, som er resultatet af en selvstændigt skabende indsats. Brugskunsten er, som jeg før sagde, et meget stort område og omfatter bl. a. og især kunstindustri og kunsthåndværk. Så er der en ny gruppe, der kaldes „andre værker med praktisk formål“, hvor alle de ting, man ikke er i stand til at rubricere under de førnævnte områder, bliver placeret.

Kunstneren har eneretten over sit værk, både når det drejer sig om gengivelse ved trykning, afskrivning, fotografering, overførelse på grammofonplade, stålband og